

Визначення обсягу кінцевого продукту національного виробництва (валового внутрішнього продукту - ВВП) за різними методами. ВВП та валовий національний дохід (ВНД)

План уроку:

1. Сутність поняття ВВП.
2. Основні методи обчислення ВВП.
3. Показник ВНД, його значення для аналізу економіки держави.

1. Сутність поняття ВВП

Серед показників, які характеризують результати економічної діяльності країни, центральне місце посідає валовий внутрішній продукт (ВВП) – це ринкова вартість товарів і послуг, вироблених на території країни як вітчизняними (резидентами), так й іноземними підприємствами (нерезидентами) за певний період часу (як правило, 1 рік).

2. Основні методи підрахунку ВВП:

1. Виробничий метод (метод доданої вартості).

2. Метод кінцевого використання (за витратами).

3. Розподільчий метод (за доходами).

Виробничий метод

- ВВП обчислюється як сума валової доданої вартості всіх галузей економіки плюс чисті продуктові податки:
- $ВВП = \sum (ВВ - МВ) + (ПП - С)$
- де **ВВ** – валовий випуск;
 - **МВ** – матеріальні витрати (проміжне споживання)
 - ПП** – продуктові податки (ПДВ, мито, акцизний збір);
 - С** – субсидії на продукти.

Метод кінцевого використання

- Складові ВВП
 - Споживчі витрати
 - Інвестиційні витрати
 - Державні закупівлі
 - Чистий експорт

За цим методом ВВП визначається як сума всіх видів кінцевого використання (кінцеве споживання, валове нагромадження, чистий експорт):

$$\mathbf{GDP = C + I + G + NX}$$

де **C** – приватне споживання: витрати на товари поточного споживання, на товари тривалого користування, послуги;

I – валові приватні внутрішні інвестиції;

G – державні закупівлі товарів та послуг;

NX - чистий експорт: експорт – імпорт.

Розподільчий метод

- ВВП

- Валовий корпоративний прибуток
 - Корпоративний прибуток

- Амортизація

- Заробітна
плата

- Змішани й
дохід

- Чисті неприбуткові податки
 - Неприбуткові податки

- — Субсидії

За цим методом ВВП являє суму первинних доходів, створених резидентами країни за певний період:

$$\text{ВВП} = \text{ЗП} + \text{ВКП} + \text{ЗД} + (\text{НП} - \text{С})$$

де **ЗП** – зарплата найманих працівників;

ВКП – валовий корпоративний прибуток, який включає амортизацію та корпоративний прибуток. КП, в свою чергу, складається з податків на прибуток, дивідендів та нерозподіленого прибутку корпорацій;

ЗД – змішаний дохід (від індивідуального бізнесу);

НП – податки на виробництво та імпорту;

С – субсидії на виробництво та імпорту.

- Витрати або доходи пов'язані з купівлею-продажем цінних паперів

- Трансакції між банками

- Продаж нерухомості, продукція домогосподарств і тіньової економіки

**Не
включаються
у ВВП:**

3. Показник ВНД, його значення для аналізу економіки держави

- ВВП не повною мірою відбиває доходи, які може мати країна у своєму розпорядженні. Наприклад, певна частина первинних доходів резидентів країни розподіляється на користь нерезидентів (відсотки за кредити, надані країні іноземцями). На противагу цьому деякі первинні доходи, утворені в інших країнах, можуть розподілятися на користь резидентів (оплата праці, зароблена за кордоном). Тому в таких випадках доцільно розраховувати валовий національний дохід – це ринкова вартість кінцевої продукції, виробленої вітчизняними підприємствами як на території країни, так і за кордоном за певний період часу.

Взаємозв'язок між ВВП(GDP) та ВНД(GNI):

- $GDP = GNI - NI$
- $GNI = GDP + NI$
- де **NI** – чисті первинні зовнішні доходи: (Доходи, отримані резидентами від нерезидентів) – (Доходи, які виплачуються нерезидентам в даній країні).

Дякую за увагу!